

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 2 År 2019 Dato 27. mai Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

Siden forrige EMD-bulletin har det blitt avsagt tre saker mot de nordiske landene, herunder én nivå 2-avgjørelse mot Norge. Under følger sammendrag av saken mot Norge samt et sammendrag av en avgjørelse mot Russland om retten til forsamlingsfrihet.

Månedens utvalgte: CASE OF HØINESS v. NORWAY

Dato: 19/03/2008 **Saksnummer.:** 43624/14

Viktighetsnivå: Nivå 2.

Artikler: 8; 8-1; 10; 10-1;

Konklusjon: Ingen krenkelse av artikkel 8 – Rett til respekt for privatliv og familieliv. Artikkel 8 – Positive forpliktelser. Artikkel 8-1 Respekt for privatliv

Saken omhandler:

Spørsmål om staten ved å nekte domstolsbehandling for Høyesterett hadde feilet i å oppfylle sine positive forpliktelser etter konvensjonens artikkel 8. Saken tar for seg brukergenerert innhold på nett i lys av artikkel 8 og 10.

Fakta:

Klageren er en norsk kvinne som i september 2010 fremmet to klager til Pressens Faglige Utvalg mot tidsskriftet Kapital og Finansavisen. Bakgrunnen for klagen var at disse sommeren 2010 hadde publisert en rekke artikler som omhandlet klagerens rolle og forhold til en eldre, velstående enke som hadde testamentert sine verdier til klageren. Flere av artiklene antydte at klageren utnyttet enken emosjonelt eller økonomisk.

De to publikasjonene var eid av samme person som også eide nettstedet Hegnar Online. To tråder som omhandlet klageren ble opprettet november 2010, hvor det ble publisert tre kommentarer av seksuelt ladet art av anonyme brukere. To av kommentarene ble fjernet åtte minutter etter at klageren gjorde redaktøren oppmerksom på forumtråden. Den tredje kommentaren ble fjernet på kommentarfeltmoderatorens initiativ.

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Jan Erik Helgesen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Mahrukh Mahmood og Marie Skjervold**

Kontakt & abonnement c.b.astrup@nchr.uio.no

Etter at enken gikk bort i 2011, ble klageren saksøkt av enkens niese som hevdet at testamentet var ugyldig. Klageren vant i både tingretten og i lagmannsretten tre år senere. Rettssakene ble dekket svært omfattende av de tre nyhetskildene.

Nettstedet Hegnar Online omfattet et diskusjonsforum hvor det ble publisert en rekke kommentarer om klageren høsten 2010. Klageren gikk til sak mot selskapet og redaktøren våren 2011 med krav om oppreisningserstatning i forbindelse med at det på debattforumet ble postet to tråder som inneholdt flere seksuelt ladede utsagn om klageren.

Ifølge klageren hadde Hegnar Online ikke oppfylt sitt redaktøransvar ettersom kommentarene hadde vært synlige på forumet i en periode på flere dager.

Klagerens krav førte ikke frem i tingretten, og anken over dommen ble forkastet av lagmannsretten. Klageren ble ilagt saksomkostninger. Høyesterett avviste anken i 2014.

Klageren brakte saken inn for Domstolen den 3. juni 2014.

Anførsler:

Klageren anførte at de tre kommentarene publisert på diskusjonsforumet klart hadde vært lovstridige, og at de nasjonale domstolene derfor ikke hadde foretatt en tilstrekkelig god vurdering av balansen mellom artikkel 8 og artikkel 10.

Klageren anførte også at rettens illeggelse av saksomkostninger utgjorde et brudd på konvensjonens artikkel 8.

Staten imøtegikk klagerens anførsler. Ifølge staten hadde ikke kommentarene vært av en slik alvorlighetsgrad at de kunne sies å ha gått på bekostning av klagerens rett til respekt for sitt privatliv.

Article 8 – Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Domstolens vurderinger: Domstolen åpnet med å redegjøre for begrepet «respekt for sitt privatliv» i artikkel 8. Det følger av Domstolens praksis at begrepet favner vidt og at det omfatter flere aspekter i relasjon til ens personlige identitet, som for eksempel en persons navn eller omdømme, samt ens fysiske og psykiske integritet. Videre ble det konstatert at praksis i noen tilfeller har lagt til grunn at også beskyttelse av omdømme omfattes av artikkel 8. For at artikkel 8 skal anses krenket stiller Domstolen krav til at angrepet på en annens ære eller omdømme må kunne sies å være av en viss alvorlighetsgrad. Videre kreves det at angrepet er utført på en måte som går på bekostning av personens rett til respekt for privatliv.

Domstolen bemerket at saken ikke omhandler en handling utført av staten. Det ble drøftet om domstolsbehandlingen for de nasjonale domstolene hadde vært utilstrekkelig i utførelsen av statens

positive forpliktelse til å verne klagerens rett til privatliv. Skillet mellom statens positive og negative forpliktelser etter artikkel 8 er ikke presist. Imidlertid kan de aktuelle prinsippene sies å ligne. I begge tilfeller må det foretas en forholdsmessighetsvurdering av de relevante konkurrerende hensyn.

Vernet av privatpersoners ære og omdømme som følger av artikkel 8 ble så vurdert opp mot vernet av ytringsfriheten etter artikkel 10. I vurderingen av de konkurrerende hensyn viste Domstolen til prinsippene som kan utledes av Delfi AS v Estonia-dommen. Blant annet følger det av dommen at artikkel 8 og artikkel 10 i prinsippet er likeverdige, og at skjønnsmargin skal være lik etter begge artikler. Statene er innvilget en vid skjønnsmargin når det kommer til vurderingen av konkurrerende private interesser eller konkurrerende konvensjonsrettigheter. Domstolen bemerket at den gjennom sin praksis har utformet flere kriterier for vurderingen av de motstridende interessene som artikkel 8 og 10 verner om. Når nasjonale myndigheter har brukt de relevante kriteriene i tråd med praksis fra Domstolen skal det sterke grunner til for å overprøve den nasjonale vurderingen.

I forholdsmessighetsvurderingen av artikkel 8 og artikkel 10 lente Domstolen seg igjen på praksis, særlig Delfi-prinsippene. Kriteriene for vurderingen lyder: (1) formålet med forespørselen om opplysningene, (2) opplysningenes art (herunder om de er av offentlig interesse), (3) rollen til den som søkte informasjonen og (4) om informasjonen allerede er klar og tilgjengelig. I den foreliggende sak ble spørsmålet dermed om staten hadde balansert hensynet til klagerens rett til respekt for sitt privatliv på den ene siden, opp mot nettstedets og redaktøren for forumets rett til ytringsfrihet på den annen side.

Domstolen påpekte at de aktuelle fora ikke hadde fremstått som en integrert del av nyhetsartiklene på Hagnar Online. Dette tilsa at det ikke fremstod sannsynlig at de aktuelle trådene ville bli ansett som en videreføring av artiklene eller annet redaksjonelt innhold. Det brukergenererte innholdet ble derfor ansett som tilstrekkelig adskilt fra det redaksjonelle innholdet.

Ettersom klageren hadde fått saken sin vurdert av to rettslige instanser før Høyesterett avviste anken kom Domstolen til at det, i lys av prinsippene som følger av Delfi-dommen, ikke forelå noen grunn til å overprøve den nasjonale vurderingen.

Domstolen kom til at de nasjonale domstolene var innenfor skjønnsmarginen da de hadde balansert hensynene bak artikkel 8 og artikkel 10.

Klagerens anførsel om at idømmelsen av saksomkostninger var konvensjonsstridig ble ikke imøtekommet.

Domstolen kom til at det ikke forelå noen krenkelse av artikkel 8.

CASE OF NAVALNY V. RUSSIA

Dato: 15/11/2018 **Saksnummer.:** 29580/12, 36847/12, 11252/13, 12317/13 og 43746/14

Viktighetsnivå: Key case

Artikler: 5, 5-1, 6, 6-1, 11, 11-1, 11-2, 18, 18+11-1, 18+5-1, 35, 35-1, 41, 46, 46-2

Konklusjon: Preliminære innsigelser behandlet sammen med sakens realitet og avvist (Art. 35) Saker som kan prøves (Art. 35-1) Uttømming av nasjonale rettsmidler. Resterende avvist (Art. 35) Saker som kan prøves. (Art. 35-1) Seksmånedersperiode. Krenkelse av artikkel 5 – Retten til frihet og sikkerhet (Artikkel 5-1 lovlig pågrep eller frihetsberøvelse). Ingen krenkelse av artikkel 6 – Retten til en rettfærdig rettergang (Artikkel 6 – Administrativ. Artikkel 6-1 – Rettfærdig rettergang). Krenkelse av artikkel 11 – Forsamlings- og foreningsfrihet (Artikkel 11-1- Rett til å fritt delta i fredelige forsamlinger). Krenkelse av artikkel 18+5-1 – Begrensninger i bruken av innskrenkninger i rettigheter (Artikkel 18 - Innskrenkninger i rettigheter til andre formål enn de er bestemt for) (Artikkel 5 – Retten til frihet og sikkerhet) (Artikkel 5-1 lovlig pågrep eller frihetsberøvelse). Krenkelse av artikkel 18+11-1 – Begrensninger i bruken av innskrenkninger i rettigheter (Artikkel 18 - Innskrenkninger i rettigheter til andre formål enn de er bestemt for) (Artikkel 11 – Forsamlings- og foreningsfrihet (Artikkel 11-1- Rett til å fritt delta i fredelige forsamlinger). Økonomisk og ikke-økonomisk skade – tilkjent (Artikkel 41 – Ikke-økonomisk skade Økonomisk skade) (Rimelig erstatning). Medlemsstatenes plikt til å foreta tiltak av generell karakter (Artikkel 46-2 generelle tiltak)

Saken omhandler:

En russisk opposisjonsleder var blitt fengslet syv ganger i forbindelse med ulike demonstrasjoner og samlinger i løpet av en toårsperiode. Spørsmålet var om staten hadde krenket klagerens rett til forsamlingsfrihet. Dommen tar for spørsmål om staters positive forpliktelser etter konvensjonen.

Fakta:

Klageren er en russisk politiker som i en rekke år har kritisert den politiske ledelsen i landet og fremstått som en leder av opposisjonen. Han har blant annet gjort seg kjent som anti-korrupsjonsjeger og som en populær blogger. Mellom 2012 og 2014 ble han arrestert syv ganger i forbindelse med ulike offentlige demonstrasjoner og samlinger som ifølge politiet hadde vært av ulovlig karakter. Klageren ble straffeforfulgt, varetektsfengslet ved to anledninger og ilagt straff for administrative overtredelser.

Saken består av fem klager fremmet av klageren fra 2012 til 2014, som ble slått sammen til felles behandling.

I Kammerdom av 2. februar 2017 konkluderte Domstolen, under henvisning til dens omfattende rettspraksis vedrørende liknende russiske saker, med at det forelå krenkelse av artikkel 11 og artikkel 5 første ledd, men at det ikke var nødvendig å vurdere saken i lys av artikkel 18. Domstolen konkluderte enstemmig med at det hadde funnet sted en krenkelse av artikkel 6 første ledd i seks av

de syv administrative sakene. Saken ble 29. mai 2017 besluttet henvist til behandling i Storkammer etter anmodning fra både staten og klageren.

Anførsler:

Klageren anførte at samtlige syv arrestasjoner utgjorde en krenkelse av hans rett til forsamlings- og foreningsfrihet som følge av artikkel 11. Det ble anført at arrestasjonene, varetektsfengslingen og de påfølgende administrative sanksjonene han ble ilagt, ble gjennomført for med den hensikt å undergrave hans rett til forsamlingsfrihet av politiske årsaker. Videre anførte klageren at arrestasjonene og varetektsfengslingen hadde vært vilkårlig og ulovlig, og dermed utgjorde en krenkelse av retten til personlig frihet som følge av artikkel 5. Til slutt anførte klageren at den administrative saksbehandlingen som hadde funnet sted for de nasjonale domstolene ikke levde opp til minimumsgarantiene som følger av artikkel 6 med hensyn til hans rett til en rettferdig rettergang.

Staten imøtegikk klagerens anførsler og anførte særlig at Storkammeret måtte avvise klagene som følge av klagerens manglende uttømming av nasjonale rettsmidler og manglende overholdelse av seksmånedersfristen.

Domstolens vurderinger:

Domstolen bemerket innledningsvis at den som utgangspunkt kun fatter avgjørelser innenfor klagerens påstandsgrunnlag, og at eventuelle anførsler om avvisning skulle fremmes og behandles for Kammerbehandling. Domstolen henviste til jura novit curia-prinsippet om at den er ubundet av den rettslige karakteristikken klageren eller myndighetene benyttet seg av, og besluttet dermed å vurdere hele klagen og samtlige anførsler for Storkammeret, til tross for statens anførsler.

Domstolen vurderte først forholdet til artikkel 5. Domstolen drøftet om de syv arrestasjonene og de to tilfellene hvor klageren var blitt varetektsfengslet utgjorde krenkelser av Konvensjonens artikkel 5 første ledd. Under henvisning til Kammerets domsgrunner, konkluderte Domstolen enstemmig med at staten hadde krenket klagerens rett til frihet og sikkerhet. For det første ble det vist til at politiet kun hadde adgang til å arrestere demonstranten dersom det ikke var mulig å utstede en administrativ sanksjon på stedet med begrunnelse. Domstolen kom til at myndighetene ikke hadde begrunnet hvorfor utstedelse av en administrativ sanksjon på stedet ikke var mulig. For det andre kom Domstolen til at begge tilfellene av varetektsfengsling manglet begrunnelse. Til tross for at begge tilfellene av varetektsfengsling hadde holdt seg innenfor 48-timersgrensen, kom Domstolen til at frihetsberøvelsen hadde vært vilkårlig og uberettiget.

Domstolen fant at artikkel 5 var krenket.

Dernest vendte Domstolen seg til artikkel 6. Domstolen vurderte om saksbehandlingen vedrørende den administrative sanksjonen hadde brutt med rettssikkerhetsgarantiene som følger av artikkel 6. Klager hadde vist til prinsippet om partslikhet, anklageprinsippet, kravet til uavhengige og upartiske domstoler samt uskyldspresumsjonen og anførte at samtlige syv rettsprosesser hadde krenket klagerens rett til en rettferdig rettergang.

Domstolen kom til at det forelå en krenkelse av artikkel 6 ved seks av de syv arrestasjonene. De seks tilfellene som ble kjent konvensjonsstridige bar ifølge Domstolen preg av de samme manglene: de resulterte i rettsavgjørelser begrunnet i mangelfulle drøftelser av faktum. De nasjonale domstolene hadde ikke stilt krav til begrunnelse for politiets inngrep i klagerens rett til forsamlingsfrihet.

Domstolen fant at artikkel 6 første ledd var krenket.

Domstolen vurderte dernest om artikkel 11 fikk anvendelse på de syv episodene og om retten til fredelig sammenkomst var krenket.

Domstolen konstaterte at det utvilsomt hadde funnet sted et inngrep i klagerens rett til forsamlingsfrihet. Inngrep i retten etter artikkel 11 vil imidlertid ikke utgjøre krenkelse hvis det er i samsvar med loven, ivaretar et legitimt formål og er nødvendig i et demokratisk samfunn.

Domstolen vurderte først om inngrepet ivaretok et legitimt formål. For to av tilfellene (femte og sjette arrestasjon) kom Domstolen til at det klart ikke kunne sies å ha funnet sted noe legitimt formål som begrunnet inngrepet. Den ene arrestasjonen ble foretatt av klageren etter at han hadde forlatt en lovlig demonstrasjon. En rekke demonstranter og journalister fulgte klageren, slik at de sammen utgjorde en større gruppe som beveget seg. Myndighetene hadde oppfattet gruppen som en «uautorisert marsj», til tross for at klageren ikke hadde samlet gruppen eller bedt noen om å følge ham. Gruppen hadde gått langs fotgjengerfeltet. Den andre arrestasjonen ble foretatt av klageren da han befant seg sammen med en rekke andre personer som også var blitt nektet inngang i en rettssal. Flere av personene hadde ropt utsagn av politisk karakter, men Domstolen påpekte at det ikke var bevist at klageren selv hadde ropt, demonstrert eller utvist en intensjon om å lede en politisk demonstrasjon.

Article 6 – Right to a fair trial

1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice

2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law

3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

a. to be informed promptly, in a language which he understands and in detail,

of the nature and cause of the accusation against him;

b. to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;

c. to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not a sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;

d. to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;

e. to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court

Domstolen vurderte deretter om inngrepet hadde vært proporsjonalt. De fem andre tilfellene av arrestasjoner hadde funnet sted enten i forbindelse med offentlige arrangementer som ikke på forhånd var annonsert, eller i forbindelse med samlinger som hadde oppstått etter en lovlig demonstrasjon. Samtlige samlinger hadde vært fredelige og hadde knapt medført noen forstyrrelse av den offentlige orden. Under henvisning til tidligere praksis kom Domstolen til at myndighetenes kategorisering av demonstrasjonen som rettsstridig i praksis hadde utgjort myndighetenes eneste begrunnelse for inngrepet i retten etter artikkel 11. Da det ikke var blitt vist til noe presserende sosialt behov for inngrepet, kom Domstolen til at arrestasjonen av klageren og sanksjonene han ble påført utgjorde uproporsjonale reaksjoner.

Article 11 – Freedom of assembly and association

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

2. No restrictions shall be placed on the exercise of these rights other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. This article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces, of the police or of the administration of the State

I tillegg fant Domstolen en sammenheng mellom de overnevnte manglene i klagerens saker, og strukturelle mangler i lovverket som regulerte slike tilfeller. Domstolen påpekte at lovgivningen stilte for strenge formelle krav til organiseringen av offentlige sammenkomster.

Domstolen kom til at myndighetene hadde lagt en for streng tolkning til grunn ved vurderingen av hva som utgjorde en forsamling, og at myndighetenes manglende toleranse overfor samlinger som ikke møtte de strenge lovkravene utgjorde enda et strukturelt problem. Myndighetene ble kritisert for å ha lagt til grunn en for vid adgang til å berøve fredelige demonstranter sin frihet og for at demonstranter som følge av dette kunne risikere sanksjoner av strafferettslig art.

Domstolen kom som følge av dette til at den nasjonale lovgivningen ikke kunne sies å inneholde nødvendige rettssikkerhetsmekanismer som kan forhindre misbruk. Den kom til at myndighetenes tiltak utvilsomt hadde potensiale til å avskrekke andre, både tilhengere av klageren og offentligheten generelt, fra å delta i en åpen, politisk debatt. Nedkjølingseffekten ble også forsterket av at tiltakene rettet seg mot en kjent offentlig figur, hvis frihetsberøvelse med sikkerhet ville tiltrekke seg pressedekning.

Domstolen fant at artikkel 11 var krenket.

Domstolen vurderte endelig om det forelå en krenkelse av artikkel 18 sammenholdt med artikkel 5 og artikkel 11.

Kjernen i klagerens anførsel gikk ut på at han anså samtlige syv arrestasjoner som spesifikt målrettet mot klageren, grunnet hans rolle som opposisjonspolitiker. Han anførte at arrestasjonene, frihetsberøvelsen og de administrative sanksjonene var gjennomført for å begrense hans rett til å delta fritt i samlinger, fordi myndighetene ønsket å begrense hans politiske aktivitet. Han anførte at myndighetenes arrestasjoner og inngrep i samlingsfriheten var motivert av et ønske om å gjøre både klageren og hans tilhengere motløse. Han hevdet at staten hadde krenket artikkel 18 ved at adgangen til å gjøre inngrep i samlingsfriheten var blitt benyttet for å oppnå illegitime formål.

Domstolen valgte å vurdere de syv arrestasjonene i sammenheng, men konsentrerte drøftelsen til å omhandle to av arrestasjonene – den femte og sjette episoden. Arrestasjonene var som nevnt allerede vurdert, og Domstolen hadde konkludert med at begge arrestasjonene utgjorde inngrep i artikkel 11 som ikke forfulgte legitime formål. Begge arrestasjonene ble kjent vilkårlige og uberettigede.

Domstolen vurderte spørsmålet om krenkelse av artikkel 18 etter metoden utviklet i *Merabishvili v. Georgia*. Det følger av dommen at der hvor rettighetsinngrepet under Konvensjonen utgjør en vedvarende situasjon, slik tilfellet er ved varetektsfengsling, må det dominerende formålet med inngrepet være i overensstemmelse med Konvensjonen under hele perioden inngrepet vedvarer. Det kan i slike tilfeller ikke utelukkes at det opprinnelige formålet med tiden vil kunne erstattes av et annet formål. Det må foretas en vurdering av hvilket hensyn som er mest fremtredende eller dominerende, når et inngrep begrunnes i flere formål. I den foreliggende sak fant Domstolen at arrestasjonen og varetektsfengslingen ikke var tilstrekkelig begrunnet av myndighetene under artikkel 5.

Da Domstolen allerede hadde konkludert med at de to arrestasjonene ikke hadde forfulgt legitime formål, ble det ikke tatt stilling til hvilket hensyn som motiverte inngrepet. Imidlertid mente Domstolen at det likevel var behov for å undersøke om det var mulig å identifisere et bakenforliggende formål bak myndighetenes arrestasjoner. Domstolen fant det unødvendig å vurdere de fem andre arrestasjonene, men nøyde seg med å påpeke at det var mulig å vurdere episodene i sammenheng da klageren var blitt arrestert syv ganger i løpet av en relativt kort periode og det så ut til å ha dannet seg et mønster for inngrepene. Arrestasjonene skjedde på nesten identisk vis – han ble arrestert mens han utøvde sin Konvensjonsfestede rett til forsamlingsfrihet. Det ble påpekt at begrunnelsene for de senere arrestasjonene måtte anses som usannsynlige, særlig i lys av klagerens rolle som hadde vært mindre fremtredende ved de senere forsamlingene og demonstrasjonene.

Article 18 – Limitation on use of restrictions on rights

The restrictions permitted under this Convention to the said rights and freedoms shall not be applied for any purpose other than those for which they have been prescribed

Det ble påpekt at myndighetene måtte ha vært klare over at praksisen med arrestasjonene og inngrepene i forsamlingsfriheten hadde vært Konvensjonsstridig. I løpet av toårsperioden da inngrepene fant sted, ble det avsagt en rekke dommer mot Russland i Domstolen som omhandlet nettopp arrestasjoner av demonstranter. I tillegg ble det vist til flere holdepunkter som gir et samlet bilde som tyder på at russiske myndigheter i perioden sanksjonerte og straffet politisk aktivitet hardere. Domstolen har tidligere kritisert endringene i lovverket som fant sted i perioden, som går ut på å innskrenke mulighetene til å forsamles i fred ved at brudd på strenge krav og lover sanksjoneres strengt. Slike lovendringer føyer seg inn i rekken av lignende lovendringer i Russland og er ifølge Domstolen en indikasjon på en kontinuerlig trend. Blant annet har flere organer i Europarådet uttrykt sin bekymring for det økende omfanget av lover som begrenser forsamlingsfriheten og for enkeltsaker som klagerens.

Domstolen fant det hensiktsmessig å vurdere om det eventuelle bakenforliggende formålet var av en særlig art eller grad. Kjernen i klagerens anførsel gikk ut på at myndighetene ønsket å straffe ham, ikke som privatperson, men som opposisjonspolitiker og som deltaker i den demokratiske diskursen. De bakenforliggende hensyn som begrunnet inngrepene i forsamlingsfriheten var anført å ikke bare

begrense klageren og hans meningsfeller, men også begrense selve essensen av demokratiet som verktøy for å organisere samfunnet der individuelle friheter kun skal kunne begrenses når det er i allmennhetens interesse. Det ble vist til forarbeidene til artikkel 18 som omtaler den allmenne interesse som «den høyere frihet».

Domstolen kom til at de to arrestasjonene utvilsomt var motivert av bakenforliggende hensyn som søkte å undertrykke politisk pluralisme – kjernen av et rettssikkert effektivt politisk demokrati, til tross for at disse kjennetegnene er omtalt i fortalen til Konvensjonen. Det forelå derfor en krenkelse av artikkel 18 sammenholdt med artikkel 5 første ledd.

Domstolen fant at artikkel 18 var krenket

Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- EMD-bulletins internettsider
- [Oversikt over EMD-dommer mot Norge](#)